

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.04/1

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально – науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Г.О. Бірта
(підпис)

Г.О. Бірта
(ініціали, прізвище)

«03» 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)»

освітня програма «Підприємництво, торгівля та логістика»

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти бакалавр

Полтава 2020

Укладачка програми: Хмельницька Є.В., к.т.н., доцентка кафедри товарознавства біотехнології експертизи та митної справи;

Робоча програма навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи
Протокол від 03 вересня 2020 р., № 1.

Укладачка програми: Хмельницька Є.В., к.т.н., доцентка кафедри товарознавства біотехнології експертизи та митної справи;

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Підприємництво, торгівля та логістика

к.е.н., доцент _____

I.В. Юрко

Робоча програма навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи
Протокол від 03 вересня 2020 р., № 1.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Підприємництво, торгівля та логістика

к.е.н., доцент _____

I.В. Юрко

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни	4
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	7
Розділ 5. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	8
Розділ 6. Рекомендовані джерела інформації	9

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)» для студентів освітньої програми «Підприємництво, торгівля та логістика»

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки : висхідне, базовими для вивчення дисципліни є наступні дисципліни: «Товарознавство (Теоретичні основи)», «Технологія торгівлі та послуг», «Маркетинг». Дисципліна є базовою для вивчення таких дисциплін «Організація підприємницької діяльності», «Економіка торгівлі», «Товарознавство (Нехарчова продукція)».
1. Кількість кредитів за ЄКТС - 3.
2. Кількість модулів-2
3. Обов'язкова (варіативна) у відповідності до навчального плану - варіативна
4. Курс - 2
5. Семестр - 1
6. Кількість годин: – загальна кількість:90
- лекції: 1 семестр - 20
- практичні заняття: 1 семестр - 40
- самостійна робота: 1 семестр - 30
- вид підсумкового контролю (<i>вказати</i> : ПМК (залік), екзамен): 1 семестр - екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)» є набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок що пов'язані з організацією роботи і комерційною діяльністю по закупівлі й реалізації товарів відповідного асортименту, рівня якості і купівельної спроможності. Для підготовки майбутніх висококваліфікованих фахівців, під час вивчення даної навчальної дисципліни заплановано вирішення таких **завдань**: вивчення впливу сировини і технології виробництва на якість, формування асортименту і зберігання харчових продуктів різних груп; товарознавча характеристики різних груп харчових продуктів; вимоги до якості харчових продуктів; особливості зберігання та зміни, що проходять в харчових продуктах при зберіганні.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання для студентів освітньої програми «Підприємництво, торгівля та логістика»

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; • Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ; • Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях; • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; • Здатність виявляти ініціативу та підприємливість ; • Здатність діяти відповідально та свідомо; • Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>біржової діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; • Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; • Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів ; • Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці; • Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм 	<p>громадянина в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; • Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності; • Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності; • Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; • Здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)» для студентів освітньої програми «Підприємництво, торгівля та логістика»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми практичного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Модуль 1. Товарознавство продовольчих товарів рослинного походження			
<p>Тема 1. Товарознавство зерноборошняних товарів Лекція 1. Товарознавство зерноборошняних товарів</p>	<p>Практичне заняття 1 Товарознавство зерноборошняних товарів</p>	<p>Підготовка рефератів на тему: «Процеси, що відбуваються під час зберігання хліба», «Технологія виробництва сухарних виробів», «Споживні</p>	<p>1,3,13</p>

		властивості крупів».	
Тема 2. Плоди, овочі та продукти їх переробки Лекція 2. Плоди, овочі та продукти їх переробки	Практичне заняття 2 Плоди, овочі та продукти їх переробки	Підготовка рефератів на тему: «Хімічний склад і споживні властивості свіжих плодів», «Хімічний склад і споживні властивості свіжих овочів», «Напрями промислової переробки овочів».	1,4,6,13,17
Тема 3. Товарознавча характеристика кондитерських виробів Лекція 3. Товарознавча характеристика кондитерських виробів	Практичне заняття 3 Товарознавча характеристика кондитерських виробів	Охарактеризувати дефекти меду. Вивчення умов і терміну зберігання цукерок. Вивчити асортимент східних солодошів	1,12,13,14
Тема 4. Товарознавча характеристика чаю, кави, прянощів та приправ Лекція 4. Товарознавча характеристика чаю, кави, прянощів та приправ	Практичне заняття 4 Товарознавча характеристика чаю, кави, прянощів та приправ	Підготовка рефератів на тему: «Хімічний склад і споживні властивості чайних напоїв», «Класифікація приправ», «Вивчення умов і термінів зберігання прянощів і приправ»	1,12,13,17
Тема 5. Безалкогольні та слабоалкогольні напої Лекція 5. Безалкогольні та слабоалкогольні напої	Практичне заняття 5 Безалкогольні та слабоалкогольні напої	Вивчити дефекти мінеральної води та безалкогольних напоїв. Вивчити особливості технології виготовлення світлого і темного пива	1,12,13,18
Модуль 2. Товарознавство продовольчих товарів тваринного походження			
Тема 6. Товарознавча характеристика харчових жирів Лекція 6. Товарознавча характеристика харчових жирів	Практичне заняття 6 Товарознавча характеристика харчових жирів	Вивчити зміни, що відбуваються в жирах при зберіганні. Охарактеризувати сировину та її вплив на якість маргарину	1,19,20
Тема 7 . Молоко питне та кисломолочні продукти Лекція 7. Молоко питне та кисломолочні продукти	Практичне заняття 7 Молоко питне та кисломолочні продукти	Підготовка рефератів на тему: «Дефекти, що виникають під час обробітку та зберігання молока», «Вплив заквасок і процесу бродіння на склад та властивості	1,5,8,9,21

		кисломолочних продуктів», «Процеси, що відбуваються в молоці під час транспортування та зберігання».	
Тема 8. Товарознавча характеристика м'яса і м'ясних товарів Лекція 8. Товарознавча характеристика м'яса і м'ясних товарів	Практичне заняття 8 Товарознавча характеристика м'яса і м'ясних товарів	Підготовка рефератів на тему: «Види клейм та особливості клеймування м'яса», «Класифікація м'яса великої рогатої худоби та свиней за видом, віком, вгодованістю», «Вимоги до якості ковбасних виробів. Дефекти».	1,5,11,13,21
Тема 9. Товарознавча характеристика риби і рибних товарів Лекція 9. Товарознавча характеристика риби і рибних товарів	Практичне заняття 9 Товарознавча характеристика риби і рибних товарів	Підготовка рефератів на тему: «Особливості технології приготування риби гарячого і холодного копчення», «характеристика асортименту рибних пресервів».	1,2,5,13,21
Тема 10. Яйця, яєчні товари та харчові концентрати Лекція 10. Яйця, яєчні товари та харчові концентрати	Практичне заняття 10 Яйця, яєчні товари та харчові концентрати	Охарактеризуйте дефекти яєць. Опишіть відмінні особливості білка та жовтка яйця за хімічним складом	1,8,10,13,21

Розділ 4. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Таблиця 4. Розподіл балів, що отримують студенти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)»

Форми навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Лекція	1. Відвідування лекцій	0,5
	2. Наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (конспект)	0,5
Практичне заняття	1. Відвідування практичного заняття	0,5
	2. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу	0,5
	3. Виконання навчальних завдань	0,5
	4. Тестування	0,5
Самостійна робота	1. Вивчення окремих питань або тем, передбачених робочою програмою для самостійного опрацювання	10,0
	2. Індивідуально-консультативна робота	–

Поточний контроль	Поточна модульна робота 1	5,0
	Поточна модульна робота 2	5,0
Екзамен		40,0
Загальна сума		100

Таблиця 5. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 6. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство (Харчові продукти)»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1.Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	1,0
	2.Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	1,0
	3.Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	2,0
	4.Інші	1,0
2. Науково-дослідна	1.Участь в наукових гуртках	1,0
	2.Участь в наукових студентських клубах	1,0
	3.Участь в наукових магістерських семінарах	4,0
	4.Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5,0
	5.Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5,0
	6.Інші заходи	2,0
3. Інші	1. Виготовлення наочних приладь	1,0
	2. Участь у підготовці мультимедійних засобів навчання	1,0

* - Максимальна кількість додаткових балів – 30.

Розділ 5. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

1. Банк тестів за курсом, які розміщені у програмній оболонці Open test.
2. Супровід лекцій за курсом з використанням Microsoft PowerPoint Presentation.
3. Хмельницька Є.В. Товарознавство (Харчові продукти): дистанційний курс // Є.В. Хмельницька [Електронний ресурс] : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. – Режим доступу: в розробці

Розділ 6. Рекомендовані джерела інформації

1. Бровко О.Г. Товарознавство. Продовольчі товари / О.Г. Бровко, О.В. Булгакова, Г.С. Гордієнко та ін. – К.: Кондор, 2010. – 730 с.
2. Дубініна А.А. Товарознавство риби та рибних товарів. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 314 с.
3. Задорожний І.М. Товарознавство продовольчих товарів. / І.М. Задорожний, В.В. Гаврилишин // Зерноборошняні товари. - Львів, 2004. - 304 с.
4. Колтунов В.А. Плодоовочеві товари: Навчальний посібник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 356 с.
5. Мардар М.Р. Товарознавство. / М.Р. Мардар, А.Я. Камінський, Ф.Є. Дубровін. // Товари тваринного походження: навч. посіб. / За ред. М.Р. Мардар. – Львів: «Магнолія 2006», 2011. – 295 с.
6. Орлова М.Я. Товарознавство продовольчих товарів. / М.Я. Орлова, Т.Х. Пономарьов // Т.3 Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їх переробки. Підручник. – Київ, 2002. – 360 с.
7. Притульська Н.В. Продовольчі товари (лабораторний практикум) : навч. посіб. / Н.В. Притульська, Г.Б. Рудавська. – К. : Київ. Нац. торг.-екон. ун-т., 2007. – 505 с.
8. Рудавська Г.Б. Молочні та яєчні товари /Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко . – М. : Книга, 2004 . – 392 с.
9. Рудавська Г.Б. Товарознавство молочних товарів / Г.Б. Рудавська, Г.В. Дейниченко, В.М. Козлов, Г.І. Дюкарева. - К. : Видавничий дім «Професіонал», 2004. - 312 с.
10. Рудавська Г.Б. Харчові концентрати : підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – Київ : Київ. нац.торг.-екон, ун-т, 2001.- 320 с.
11. Сирохман І.В. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів : підручник. / І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – Київ, 2004. – 384 с.
12. Сирохман І.В. Товарознавство смакових товарів : підручник / І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. – 428 с.
13. Сирохман І.В. Товарознавство продовольчих товарів : підручник. 5-е вид. переробл. і доп. / І.В.Сирохман, І.М. Задорожний, П.Х.Пономарьов. – К.: Лібра., 2008. – 600 с.
14. Сирохман І.В. Товарознавство цукру, меду, кондитерських виробів : підручник. / І.В. Сирохман, Т.М. Лозова. – 2-е видання, перероблене та доповнене. - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 616 с.
15. Сирохман, І.В. Товарознавство харчових продуктів функціонального призначення: навч. посібник / І.В. Сирохман, В.М. Завгородня. – К. : Центр навч. л-ри, 2009. – 544 с.
16. Товарознавство молока і молокопродуктів з основами технології переробки /За ред. Власенко В.В. – Вінниця: ГПАНІС, 2000. – 306 с.
17. Товарознавство плодоовочевих товарів, пряно-ароматичних рослин та прянощів: Навчальний посібник / Л.Д. Льовшина, В.М. Михайлов, О.В. Мячиков. – К.: Ліра-К, 2010. – 388 с.
18. Товарознавство смакових товарів : навч. посіб. / [А.А.Дубініна, Ю.Т.Жук, В.А.Жук, Н.А.Жестерова]. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Професіонал», 2004. – 240 с.
19. Тищенко Є.В. Товарознавство харчових жирів / Є.В. Тищенко, П.Х. Пономарьов. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. - 226 с.
20. Тищенко С.В. Товарознавство харчових жирів : опор, конспект лекцій / Є.В. Тищенко. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 131 с.
21. Назаренко В.О. Товарознавство продуктів тваринного походження / В.О. Назаренко, Г.С. Демчук, Л.О. Назаренко // Курс лекцій. – Полтава: 2001. – 95 с.